

Sjukhusfysikern

Information från Svenska Sjukhusfysikerförbundet (SSFF) Sektion inom Naturvetareförbundet

Nummer 2

Juni/Juli 2005

Årgång 28

■■■ Rapport från CPD-kurs
”CT dosimetri”

Sidan 5

■■■ Kommande konferenser/kurser

Sidan 7

Glad Sommar!

Sjukhusfysikern

Planerad utgivning 2005: Mars, juni,
oktober, december.

Deadline för bidrag till nästa nummer:
Fredag 14/10

Foto: Eleonor Vestergren

Årets Nuklearmedicinska vårmöte gick i år av stapeln 11-13 maj
i det fagra Bohuslän. Agnetha Gustafsson och Eleonor Vestergren
rapporterar från Uddevalla. **Sidan 6**

Sjukhusfysikern

Utges av: Svenska Sjukhusfysikerförbundet (SSFF) Sektion inom
Naturvetareförbundet

Adress: Svenska Sjukhusfysikerförbundet, Box 760, 131 24 Nacka

Tel: 08-466 24 80

Hemsida: <http://www.sjukhusfysiker.se>

Redaktion: Mikael Gunnarsson, Redaktör
Hans-Erik Källman, Ansvarig utgivare

ISSN 0281-7659

Upplaga: 260

Styrelsen för Svenska Sjukhusfysikerförbundet 2005

Ordförande:	Hans-Erik Källman Tel: 023/49 26 56 791 82 Falun	Röntgenkliniken Falu lasarett Fax: 023/49 07 79 hans-erik.kallman@ltdalarna.se
Sekreterare:	Agnetha Gustafsson Tel: 013/22 33 57 581 85 Linköping	Radiofysikavdelningen Universitetssjukhuset i Linköping Fax 013/22 47 49 agnetha.gustafsson@lio.se
Kassör:	Henrik Båvenäs Tel: 021/17 40 44 721 89 Västerås	Radiofysik och Röntgenteknik Västerås Centrallasarett Fax: 021/174401 henrik.bavenas@ltvastmanland.se
Redaktör:	Mikael Gunnarsson Tel: 040/33 86 79 205 02 Malmö	Avdelningen för radiofysik UMAS Malmö Fax: 040/32 34 39 mikael.gunnarsson@skane.se
Webb-redaktör:	Eleonor Vestergren Tel: 031/343 52 28 413 45 Göteborg	MFT/ Diagnostik Sahlgrenska Universitetssjukhuset Fax: 031/841605 eleonor.vestergren@vgregion.se
	Anna-Karin Ågren-Cronqvist Tel: 08/616 44 35 118 83 Stockholm	Avdelningen för radiofysik, Karolinska Universitetssjukhuset Fax: 08/616 44 65 anna-karin.agren-cronqvist@karolinska.se
	Michael Ljungberg Tel: 046/17 35 65 221 85 Lund	Avd för Medicinsk Strålningsfysik, Institutionen för Kliniska Vetenskaper, Lunds universitet Fax: 046/17 85 40 michael.ljungberg@radfys.lu.se

I	Ordföranden har ordet	3
n	Medlemsärenden, kontaktpersoner	4
n	Knep o knåp	5
e	Rapport från CPD-kurs : CT dosimetri, Göteborg	5
h	Rapport från nuklearmedicinska vårmötet i Uddevalla	6
å	Kommande konferenser/kurser: CPD-kurs: Strålskydd bildoptimering inom röntgen, Växjö	7
l	Röntgenveckan 2005, Malmö	8
l		

Ordföranden har ordet

Sommarångest

Tänk om sommaren aldrig kommer? Det är det första som rinner mej till sinnes när jag ska skriva denna sammanfattning av vad som hänt i styrelse och kursråd under våren.

SSI's SOLinformation är inte överraskande inriktad på chartersol i första hand: Var skulle man i detta avlånga land kunna skrapa ihop skadlig exponering? Sommarmånaderna är få och kalla. Vid dåligt väder får man utföra pseudosysslor. Dagens Nyheter har under en tid ägnat sig åt namngivning av tårna mellan stortån och lilltån. Vad heter dom egentligen? Trill, trall och trull? Finns det något smart förslag bland våra medlemmar?

SSI - på bettet!

Vill man inte namnge tår kan man läsa en remiss från SSI. Denna gång handlar det om strålskärmning. Remissen är friskt utdelad till arbetsgivare och myndigheter, även till SSFF*. Har du synpunkter så går det bra att förmedla dem till styrelsen. Skicka ett brev till vår sekreterare Agnetha Gustafsson i Linköping före den 1/8. Styrelsen sammanfattar efter bästa förmåga och skickar vidare till SSI före den 15/8. Företrädesvis anser jag att vi ska belysa fackliga frågor. Hur kommer denna författning att förändra din roll i byggprocessen och hur kommer era nuvarande rutiner vid ny- och ombyggnad att påverkas? Går vi från detaljstyrning till utredning i och med detta förslag? Kommer arbetsbelastningen på dej och din organisation att öka? Behöver vår kompetens förstärkas i något avseende?

Klinisk kompetensstege

Synpunkterna på styrelsens förslag börjar komma in och dom är både välformulerade och konstruktiva. Tack alla ni som tagit er tid att fundera och skriva ner era tankar! Ni som ännu inte hunnit, har tid på er fram till den 1/8. Förslaget ligger som tidigare på förbundets hemsida och det är Agnetha som ska ha svaren.

Kursrådet

...jobbar vidare och anslutningen till programmet ökar hela tiden. De mest lovande nyheterna är att NACP's nordiska kursråd har formerats och att

EFOMP har granskat vårt CPD-program. Bägge delarna en viktig förutsättning för att vi ska kunna samordna kursutbudet i Norden i första hand. Vår representant i NACP's kursråd blir Bertil Axelsson från Växjö. Bättre kan det inte bli, i alla fall inte just nu, och jag är övertygad om att Bertil och NACP kommer att ta utbildningssamverkan ett ordentligt kliv framåt.

Sola lagom
Hans-Erik Källman

* Remissen från SSI kommer att finnas tillgänglig på SSFF's hemsida fr.o.m 8/7.

/Red. anm.

Medlemsärenden

- Ändrad hemadress och arbetsgivare meddelas Naturvetareförbundet.
 - Ändrad e-postadress meddelas SSFF:s kassör.
 - Ansökan om medlemskap i SSFF sker till Naturvetareförbundet.
 - Begäran om utträde ur SSFF meddelas SSFF:s kassör.
 - Begäran om utträde ur Naturvetareförbundet meddelas Naturvetareförbundet.
- OBS! Utträde ur Naturvetareförbundet medför inte automatisk uteslutning ur SSFF.
Du kan fortsätta ditt medlemskap under förutsättning att du är ansluten till annat SACO-förbund.

K o n t a k t p e r s o n e r

Borås	Gudrun Bankvall	gudrun.bankvall@vgregion.se
Danderyd	Hans-Jerker Lundberg	jerker.lundberg@ds.se
Eskilstuna	Stefan Bergstam	stefan.bergstam@mse.dll.se
Falun	Hans-Erik Källman	Hans-erik.kallman@ltdalarna.se
Göteborg	Ninni Drugge	Ninni.Drugge@vregion.gu.se
Gävle	Anders Dackenberg	anders.dackenberg@lg.se
Halmstad	Ragnar J. Kullenberg	ragnar.kullenberg@demetech.se
Helsingborg	Magnus Olsson	magnus.olsson@helsingborgslasarett.se
Huddinge	Anna-Karin Ågren Cronqvist	anna-karin.agren-cronqvist@hs.se
Jönköping	Ebba Helmrot	ebba.helmrot@ltjkpg.se
Kalmar	Stefan Johnsson	StefanJn@ltkalmar.se
Karlskrona	Jan Ove Christoffersson	jan-ove.christoffersson@ltblekinge.se
Karlstad	Hans Olov Rosenbrand	hans-olov.rosenbrand@liv.se
KS	Ingmar Lax	ingmar.lax@ks.se
Kristianstad		
Linköping	Peter Larsson	Peter.Larsson@lio.se
Luleå		
Lund	Tommy Knöös	tommy.knoos@skane.se
Malmö	Lena Wittgren	Lena.Wittgren@skane.se
Skövde	Lars Larsson	Lars.EG.Larsson@vgregion.se
Sundsvall		
Södersjukhuset	Monica Lidberg	monica.lidberg@fysik.sos.sll.se
Trollhättan, NÄL	Lea Sillfors-Elverby	lea.elverby@vgregion.se
Uddevalla	Sten Carlsson	sten.carlsson@vgregion.se
Umeå	Jörgen Olofsson	jorgen.olofsson@vll.se
Uppsala	Alexander Englund	alexander.englund@asf.uas.lul.se
Västerås	Henrik Båvenäs	henrik.bavenas@ltvastmanland.se
Växjö	Birgitta Holm	birgitta.holm@ltkronoberg.se
Örebro	Leif Karlsson	leif.karlsson@orebroll.se
Östersund	Viktor Kempfi	viktor.kempfi@jll.se
SSI	Wolfram Leitz	wolfram.leitz@ssi.se

Knep o knåp

Rätt svar på marsnumrets ”knep o knåp” är följande:

* Siffror. Ett alternativt svar är paket med spik. 1 paket innehåller 49 st spikar och kostar 50 kr, mannen vill ha 98 st och får således betala 100 kr. Den stackars grannen som vill ha 100 st får köpa 3 st paket vilket resulterar i kravet på 150 kr.

Rätt svar har inkommit från : Anneli Schmitt, Göteborg, Lars Larsson, Skövde samt Sven-Åke Starck, Jönköping. Vinnarna belönas med var sin Trisslott, Grattis och Lycka till med skrapandet!

CPD

Rapport CPD-kurs; CT dosimetri

Personlig reflektion kring datortomografikursen i Göteborg 4-6 april.

Nyttjandet av datortomografi inom diagnostisk radiologi ökar i en allt snabbare takt. Behoven tycks hela tiden förändras och vi har en ständigt pågående diskussion om nya frågeställningar, nya protokoll, CTDI värden och risker inom vårt landsting. Därför var det med stort intresse vi tog tåget till Göteborg och CPD kursen inom just CT.

Under tre intensiva dagar varvades teori och demonstrationer kring datortomografi. Ett stort plus var den höga kompetensen hos föreläsarna med prof Hans Dieter Nagel i spetsen och den fina miljö som göteborgarna skapade kring evenemanget. Vi fick en nyttig information med oss hem som nu skall förvaltas på hemmaplan. Ett varmt tack vill vi rikta till organisatörerna av utbildningen som träffade en ren ton i CT skalan.

Mats Stenström, Falun
Mikael Folkesson, Dalarna.

Svensk Förening för Nuklearmedicin har Vår- möte i Uddevalla 11-13 maj

Vi var många som längtat efter vårmöte. Uddevalla och Bohusgården tog emot cirka 250 deltagare med de riktigt första soliga dagarna det här året. Bohusgården bjöd på fantastisk utsikt och mängden mat var oändlig. Det var lätt att gå vilse bland alla bufféer.

Mötet inleddes som vanligt med en utbildningsdag som i år hade temat den nuklearmedicinska bilden. Förmiddagen ägnades åt digitala bilder och karaktäristik av bildsystem. Efter lunch var det föreläsningar om faktorer som påverkar bilden, bildbehandling, fusion av bilder och om specialbilder. Trots det lite tunga ämnesområdet så lyckades duktiga föreläsare hålla intresset vid liv hos åhörarna.

Själva vårmötet invigdes på torsdag morgon av Bengt Apelman. Vårmötets första session behandlade instrumentering med Agnetha Gustafsson som moderator och inledande föreläsare. I sessionen om Tumördiagnostik och terapi bjöd Keith Britton på en intensiv föreläsning om aktuell status på tumördiagnostik och kvantifiering. Cornelius A Hoefnagel berättade om radionuklidterapi på barn med neuroblastom, en klart gripande föreläsning. Förutom de inbjudna föreläsarna, så hölls det ett stort antal fria föredrag, roligt att höra vad som pågår vid olika nuklearmedicinska avdelningar runt om i landet. Mötets sista föreläsning hölls av Sven-Erik Svensson och var en mycket intressant översikt över nuklear kardiologi i Sverige 1975-2005, mycket har hunnit hända på 30 år.

Åtskilliga företag hade tagit chansen att delta i utställningen och de hade också möjlighet till en kort presentation av företaget. Nio vetenskapliga poster var utställda under hela mötet. Posterpriset gick till ett bidrag av Ann-Christine Bergh m fl från Göteborg om erfarenheterna av PET-buss i Västsverige - planering och uppstart.

Inget vårmöte utan bankett och ingen bankett utan Kalmar järnväg. Sten framförde denna kväll flera varianter på denna sång. Efter en god måltid med västkusttema så dansade vi till musik framförd av den glade killen från Fjällbacka...

Vi vill tacka våra värdar från Uddevalla för ett utmärkt arrangerat möte, man blir alltid glad och inspirerad av ett vårmöte och lite extra denna gång.

Agnetha Gustafsson, Linköping
Eleonor Vestergren, Göteborg

Kommande konferenser/kurser

Riksföreningen för Medicinsk Radiologi anordnar riktade studiedagar i Strålskydd och Bildoptimering inom röntgen 2005. Även CPD-kurs för Sjukhusfysiker

Datum: 28 – 29 september 2005 Start kl: 09.00

Plats: Mat och Dryck Växjö

Innehåll: Strålfysik, strålskydd, stråldoser, EU direktiv, referensvärden, bildoptimering mm

Målgrupp: Röntgensjuksköterskor och sjukhusfysiker max antal 100 deltagare

Deltagaravgift:

Medlem 2500 exkl. moms 3125 inkl moms

Ej medlem 3000 exkl. moms 3750 inkl moms

I avgiften ingår: Kursmaterial, luncher, kaffe, buffé och middag.

I första hand bereds plats för medlemmar i Riksföreningen och deltagare i Sjukhusfysikernas CPD-program

Medlem Ja ___ Nej ___

Sista dag för anmälan: 28 augusti 2005

Anmälan skickas till: Britt-Marie Axelsson; Röntgenavdelningen; Centrallasarettet;
351 85 Växjö
fax: 0470- 58 75 85
mail: britt-marie.axelsson@ltkronoberg.se

Bertil Axelsson; MFT; Centrallasarettet; 351 85 Växjö
fax: 0470- 58 76 95
mail: bertil.axelsson@ltkronoberg.se

Vid frågor ring eller maila till:

Britt-Marie 0470 – 40257/58 75 84

Bodil 046 - 151228/2221907 bodil.andersson@omv.lu.se

Bertil 0470 – 40257/58 76 38 bertil.axelsson@ltkronoberg.se

Namn: _____
Adress: _____
Postnr., Ort _____
Sjukhus, klinik: _____
Tel. arbetet: _____ Tel. hem: _____
E-mailadress: _____
Faktureringsadress: _____

Ange önskemål om specialkost : _____

Bekräftelse kommer att sändas till Dig via e-mail!

VÄLKOMMEN MED DIN ANSÖKAN!

Hotellbokning

First Hotel Cardinal

Bäckgatan 10

352 30 Växjö

Tel: 0470 – 72 28 00

Fax: 0470 – 72 28 08

Hotellet ligger inom 5 minuters gångavstånd från stationen

Ange att det gäller Röntgen studiedagar 28-29/9 2005

Pris

☐ Enkelrum	894 kr/natt
☐ Dubbelrum	1244 kr/natt
Antal nätter:	

Observera: Sista anmälningsdag för hotell reservation är 19 augusti 2005

Röntgen veckan

19–23 september 2005 • Malmö, Skåne

Välkommen till röntgenveckan i Malmö 19-23 september!

Nedan redogöres för SFfR's vetenskapliga program under röntgenveckan. Program för övriga föreningar, anvisningar för anmälan samt utförligare information finns på: www.rontgenveckan.se

Har du frågor angående SFfR's program kan du kontakta Mikael Gunnarsson. e-mail: mikael.gunnarsson@skane.se

- Tisdag 20/9 -

Digital bildoptimering

Moderator: Mats Nilsson

Tid	Föreläsare	Titel
08.30-09.00	Jonny Hansson	Optimering inom digital radiologi – erfarenheter från Göteborg
09.00-09.30	Bertil Axelsson	Praktiska aspekter på bildoptimering
09.30-10.00	Michael Sandborg	Optimering av röntgendiagnostiska undersökningar med hjälp av Monte-Carlo simuleringar av röntgenapparaten

Digital radiologi

Moderator: Birgitta Lanhede

Tid	Föreläsare	Titel
13.30-14.00	Anders Tingberg	Digital tomosyntes-3D-bilder utan CT
14.00-14.30	Jan Persliden	Hur kan vi gå vidare?
14.30-15.00	Mats Nilsson /Birgitta Hillarp	”Likriktning” av digitala röntgenbilder från olika leverantörer

Digital radiologi

Moderator: Anders Tingberg

Tid	Föreläsare	Titel
15.30-16.00	Jonas Jisander	Med fokus på oskärpa
16.00-16.30	Tony Svahn	Optimering av absorberad dos vid direkt digital mammografi genom studier av fantombilder samt statistisk utvärdering med JAFROC och standard ROC-metodik
16.30-17.00	Markus Håkansson	Verktyg för kvalitetsarbete i en digital miljö

- Onsdag 21/9 -

Bildskärmar och kvalitet

Moderator: Tomas Kirkhorn

Tid	Föreläsare	Titel
08.30-09.00	Patrik Sund	Monitorer och DICOM del 14
09.00-09.30	Håkan Geijer	Duger färgmonitorer till granskning av röntgenbilder?
09.30-10.00	Patrik Sund m fl.	FAQ om monitorer, diskussion.

Strålskydd, Optimering

Moderator: Sören Mattsson

Tid	Föreläsare	Titel
10.30-11.00	Anja Almén	Referensnivåer-ett lämpligt verktyg vid optimering?
11.00-11.30	Sten Carlsson	Strålskydd på lasarett
11.30-12.00	Anja Almén Sten Carlsson Jenny Sjögren Jack Besjakov	Paneldiskussion

MR

Moderator: Lars-Erik Olsson

Tid	Föreläsare	Titel
13.30-14.00	Jonas Svensson	En ny metod för att minska susceptibilitetsproblem i Diffusions-MR av ryggmärgen
14.00-14.30	Freddy Ståhlberg	Utveckling av metoder för studium av makrocirkulation, mikrocirkulation och mobilitet (vattendiffusion) med MR-teknik vid 3 tesla.
14.30-15.00	Andreas Weibull	Studium av temporal- och parietallobernas funktion med MRT för tidig diagnostik av demens. Steg 1: Funktion hos friska frivilliga.

- torsdag 22/9 -

Dos/bildövervakning inom digital radiologi

Moderator: Hans-Erik Källman

Tid	Föreläsare	Titel
08.30-09.00	Magnus Olsson	Statistik på radiologiska undersökningar
09.00-09.30	Mats Nilsson	Dosinsamling i digital miljö
09.30-10.00	Ebba Helmrot	Uppskattning av effektiv dos vid röntgenundersökningar utifrån uppgifter lagrade i PACS
10.30-12.00	Föreningsmöte	

Digital mammografi

Moderator: Anne Thilander-Klang

Tid	Föreläsare	Titel
13.30-14.00	Bengt Hemdal	Digitala detektorer inom mammografi
14.00-14.30	Mark Ruschin	Forskningsprojekt om optimering av digital mammografi
14.30-15.00	Ronnie Holmqvist	"Implementering av digital mammografi i praktiken - några erfarenheter"

- Fredag 23/9 -

PET-CT

Moderator: Per Wollmer

Tid	Föreläsare	Titel
08.30-09.00	Håkan Nyström	Integration av PET/CT i radioterapi
09.00-09.30	Sören Holm	PET-CT - teknik, fysik
09.30-10.00	Annika Loft Jakobsen	Diagnostic PET/CT